

УДК 007:304

Біловус Л.І.

СВІТОВИЙ КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ НА ШПАЛЬТАХ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ США (ПІСЛЯ 1991 р.) – НАПРЯМИ РОБОТИ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

У статті розглядаються основні напрями діяльності Світового конгресу українців для збереження національної ідентичності українською діаспорою. У результаті аналізу україномовної періодики США («Свобода», «Міст», «Час і Події») виокремлено активну діяльність об'єднання у презентації українства серед світової спільноти. Світовий конгрес українців продуктивно працює для збереження релігійно-культурної спадщини, національної ідентичності, докладає значних зусиль для входження України у західний освітній та політичний простір. Матеріали періодичних видань дають чимало інформації щодо діяльності об'єднання у боротьбі з асиміляцією прийдешнього покоління, велику роботу з урядовцями США щодо підтримки України, відстоюючи право українського народу на встановлення історичної справедливості щодо Голодомору-Геноциду, державність та соборність. Приділено увагу Конгресам організації, на яких звіти Головної управи та голів комітетів свідчать про різнобічність та важливість роботи Світового конгресу українців.

Ключові слова: інформаційний простір, україномовна періодика, українська діаспора, національна ідентичність, Світовий конгрес українців.

Представники української діаспори у США стверджують, що зберігати у цій країні свою національну ідентичність водночас легко і важко. Легко, бо до всіх представників будь-якої етнічної групи у цій багатонаціональній державі ставляться однаково добре, надаючи та забезпечуючи можливості для збереження ідентичності. Важко, через безсумнівно єдине мовне та культурне середовища США, яке так чи інакше, раніше чи пізніше, як не в першому, то в третьому поколінні, але перетворює колишніх емігрантів у американців. Українці належать до тієї діаспорної громади в Америці, якій вдалося, на відміну від багатьох і всупереч асиміляції, поруч із захопленням і любов'ю до нової батьківщини, зберегти вірність культурним традиціям своїх пращурів. Безперечно, цьому сприяла і продовжує сприяти широка мережа культурних, гуманітарних, освітніх та громадських організацій, товариств, об'єднань і фондів, що допомагають зберегти національну ідентичність української діаспори. Дослідженням даної проблеми займалися Ю. Кондрашевська [1], В.І. Моцюк, В.Ю. Макар, С.Д. Попик [2], Н.Г. Мерфі [3], загальним питанням побуту української діаспори присвячені праці А. Атаманенка [4], С.М. Вдовенка [5], В.Б. Євтуха [6], І. Недошитко [7].

Однак вивчення діяльності діаспорної організації в періодичних виданнях не було предметом уваги науковців. У зв'язку з цим, метою дослідження є аналіз україномовного інформаційного простору США щодо активності найбільшого

світового об'єднання українців у контексті збереження національної ідентичності.

У середині ХХ ст. завдяки наполегливості української діаспори було створено Світовий конгрес вільних українців (СКВУ), який представляв інтереси етнічних груп українців у західних країнах, діяв задля здобуття Україною незалежності та поширення правдивої інформації про українство та Україну в світі. Українці за кордоном мали змогу, на відміну від своєї історичної батьківщини, зберегти і розвивати національну культуру, розмовляти рідною мовою, організовувати своє суспільне та релігійне життя відповідно до потреб. Для здійснення цих завдань при СКВУ були створені різні комісії, що координували сфери життя українців у діаспорі: Світова координаційна виховно-освітня рада (СКВОР), Світова рада суспільної служби (СРСС), що значно допомогла дисидентам та їх родинам, Олімпійська комісія, Комісія прав людини. Відповідно, у всіх періодичних виданнях української діаспори США (рубрики «Діаспора», «Організації», «Погляд») опубліковано чимало матеріалу щодо Конгресу, де постійно акцентується увага на тому, що це є «надбудова», об'єднання організацій діаспори, а не політична партія. Це, передусім, символ єдності українців у демократичній частині світу. Про це свідчить те, що під час планування чи проведення заходів різними організаціями, останні завжди зверталися за патронатом та участю до представників СКВУ.

Після 1991 р. питання доцільності існування СКВУ неодноразово піднімалося (адже Україна вже не була поневоленою), відгомін полеміки був відчутний і в інформаційному просторі українців діаспори США. Однак проблема репрезентації українців, функція їх речника у багатьох країнах поселення залишається актуальною і донині. В Україні залишилося чимало рудиментів, успадкованих від радянського минулого (доля політичних в'язнів, номенклатура, опір українізації тощо), яких потрібно позбуватися. Водночас, як зазначає В. Верига, інтереси України політично можуть не співпадати із інтересами української діаспори, як це було у випадку з меморандумом до польського Сейму щодо засудження акції «Вісла». Молодій державі тоді було несвоечасно порушувати це питання, але СКВУ за допомогою Об'єднання українців у Польщі міг це зробити. Не вся діаспора мала намір повертатися на історичну батьківщину, хоч вже і суверенну, а це означало, що суспільно-громадське життя в країнах поселення буде продовжуватися, хоч і в змінених формах. Також, залишалися всі надбаня українців за кордоном (споруджені храми, культурні центри, освітні, економічні заклади й установи), які ніяк не можна занехаювати та позбавляти діяльності. Багато зусиль потребувала боротьба з асиміляцією нинішнього покоління, збереження релігійно-культурної спадщини, національної ідентичності. У зв'язку з цим, порушувалося питання осучаснення статуту, напрямів активності, структури відповідно до потреб української діаспори та України. Тому, майже кожен

Конгрес, як свідчить аналіз публіцистичного матеріалу, відображає тривалу історію створення цієї світової організації, яка у 1993 р. змінила назву на Світовий конгрес українців (СКУ).

Нині, за опублікованою інформацією, членами цього утворення є понад 120 організацій у більш ніж 33 країнах світу. Наприклад, лише у США їх 31, що, безумовно, є великим успіхом у всесвітній консолідації українства. СКУ став міжнародною координаційною організацією, що за допомогою Ради директорів та Екзекутивного комітету презентує інтереси понад 20 млн. українців у діаспорі в 47 країнах. Конгрес докладає багато зусиль, щоб Україна стала епіцентром світового українства, з якого могли б черпати духовну підтримку її діаспори, протидіючи асиміляційним процесам у країнах свого поселення.

Опубліковані матеріали дають уявлення про важкий шлях СКУ щодо реалізації вищезазначеного: через постійне втручання російського представництва в ООН, Конгрес лише у 2003 р. як неурядове об'єднання спромігся на свій консультативний статус при цій організації. До того часу, він лише лише інформував постійні представництва держав-членів ООН про порушення прав людини в УРСР. Однак СКУ завжди намагався співпрацювати з українським постійним представництвом, свідченням чого служить розлога стаття А. Лозинського про історію представництв України при ООН, їх політику та характеристику послів. У цьому матеріалі також є інформація щодо негайних активних дій після акредитації з приводу вшанування 70-ї річниці Голодомору на форумі ООН. Результатом цього став англомовний «Стейтмент підтримки вшанування пам'яті жертв Великого Голоду 1932-1933 рр в Україні», спрямований Генеральному секретарю та всім державним місіям. Стаття дуже детально аналізує всі труднощі, які долав СКУ, відстоюючи право українського народу на встановлення історичної справедливості щодо Голодомору-Геноциду. Хоча 36 держав стали співавторами заяви щодо порушення прав людини під час Голодомору, слово «геноцид» ще донедавна намагалися не вживати. А. Лозинський вважає, що після Помаранчевої революції процес поживавився (відповідна зовнішня політика, виставки в ООН з цього приводу, конференція, в якій брали участь представники української громади та дипломати різних країн). Але після 2010 р. до влади прийшли політики проросійської орієнтації, які всіляко стримували відстоювання національних інтересів на міжнародній арені.

Нині СКУ займається важливими питаннями захисту українців у світі, відвідує всі українські громади, у країні їх поселення зустрічається з представниками влади з приводу становлення українського побуту. На своєму сайті, у пресових повідомленнях, брошурах організація завжди подає інформативні матеріали щодо сучасних вагомих проблем українства. Тобто «головними завданнями є збереження національної ідентичності українців, підтримка та розвиток української культури, захист прав та інтересів українців

як у діаспорі, так і в Україні, координування міжнародних зв'язків своїх складових, які підтримують і розвивають українську національну ідентичність, духовність, мову, культуру та надбання українців у всьому світі. [...] сприяє розвитку громадського життя українців, [...] зміцнює позитивне ставлення до українців та Української держави та захищає права українців незалежно від місця їх проживання» [8]. З 2008 р. це об'єднання очолює юрист із Канади Є. Чолій.

Багато матеріалів в інформаційному просторі (рубрики «Америка і світ», «Інтерв'ю», «Погляд», «Репортаж») присвячено Конгресам СКУ – найвищому законодавчому органу, який збирається раз у п'ять років і є своєрідною звітно-виборною асамблеєю. Ці події є важливими для цієї організації, що представляють інтереси великої кількості людей, пов'язані із відстоюванням національної та особистої гідності, задоволенням культурно-освітніх потреб. Зазвичай, матеріали Конгресів публікуються у вигляді анонсів, їх проведення та підсумків. Велику статтю, яку надрукували всі значні україномовні американські газети, перед X з'їздом СКУ у 2013 р. написав А. Лозинський. У ній він вказує на слабкість захисту чи нерішучість у діях керівництва конгресу й МЗС України щодо відстоювання українства. Це дало можливість деяким державам проводити у себе антинаціональну українську політику, без значних негативних наслідків для себе (наприклад, постійне нагадування поляками про волинські події 1943 р.; ліквідація у Росії двох центральних українських організацій). Відсутність послідовної та скоординованої роботи Наукової ради при СКУ, призвела до значних прогалин в українській історії й історіографії (написання «вигідної» історії, де українці постають у невивідному світлі як вбивці та зрадники), відсутність підтримки і як наслідок – слабка діяльність традиційних та діаспорних наукових товариств. Український правозахисник, у минулому президент СКУ, зазначає той факт, що одними зверненнями антиукраїнські настрої та дії не змінити. Необхідно діяти рішучіше, відвідуючи проблемні для української меншини країни, адже разом із правовим захистом мовиться про захист духовності й історії.

Донині проведено вже десять Конгресів, три з яких – в Україні. На відкритті завжди цікавим моментом є виступ та звіт президента СКУ. Різні постійні ради та комісії СКУ, що активно працюють у цей час, розглядають та вирішують різні питання побуту українства: освіти, науки, культури, спорту, ЗМІ, діяльності молодіжних організацій, дотримання громадянських прав, поширення світовою спільнотою відомостей про Голодомор як геноцид, боротьби із торгівлею людьми, розвитку нових українських громад, допомоги українцям за кордоном тощо. Після чого осіб, які зробили значний внесок у розвиток української громади в діаспорі та Україні, нагороджують медалями св. Володимира Великого.

У статтях-репортажах щодо проведення Конгресів в Україні детально подана інформація про місце зібрання, гостей, виступи учасників. Метою цієї асамблеї

є аналіз діяльності керівництва організації, для подальшого переобрання чи затвердження повноважень діючого. На зборах присутній певний бюрократичний момент щодо заслуховування та аналізу звітів, що сприяє обміну досвідом та визнання здобутків.

Делегати мають можливість побачити виставки, купити диски з українською музикою, сувеніри, україномовні книги. Перед учасниками Конгресів на тематичних секціях презентують свої дослідження, результати роботи громадські діячі, експерти, лідери думок України та діаспори, а також держслужби США. У газеті «Свобода» розміщена низка статей-виступів відомих делегатів з пленарної сесії СКУ 1996 р., які дають цікавий матеріал для дослідження збереження національної ідентичності в середовищі української діаспори. Опубліковані матеріали свідчать про те, що на початку незалежності України перед українською громадою в США, постало питання: чи будуть посилюватися асиміляційні процеси в діаспорі і чи надовго збережеться ідентичність українців на американському континенті? Питання було актуальним, оскільки емігранти побудували церкви, школи, культурні центри, відкрили кафедри в університетах, тощо. На початку 1990-х рр. чималі фінансові потоки діаспорні діячі спрямували на розвиток незалежної України.

Є. Чолій зазначає, що діаспорна громада почала переживати кризу, оскільки багато молоді втрачає свою ідентичність. Він вважає, що українська національна ідея, яка ніколи не могла інтегруватися як в діаспорі, так і в Україні, нині може допомогти у спільному відродженні української духовності через наукові семінари, культурні виступи мистецьких колективів, обмін студентами, розвиток кредитних спілок, урядові програми, молодіжні табори. Є. Чолій зазначає активну діяльність у цьому напрямі Спілки Української Молоді і Пласту. Акцентує увагу на необхідності компетентності педагогів у школах українознавства (адже більшість дітей нині вивчають українську як другу мову), заохоченні батьків вдома розмовляти рідною мовою, допомозі митцям розвивати себе, збагачуючи національну культуру. Тільки такими засобами, переконаний Є. Чолій, можна зберегти національну ідентичність, посилити діяльність української діаспори, оскільки сильна організована діаспора може мати більший вплив на уряди у країні свого поселення і таким чином сприяти більшій допомозі Україні політично та фінансово. Сильна і заможна Україна також буде корисною українським громадам за кордоном. Він закликає докладати зусилля для збереження національної ідентичності та підтримки державності історичної батьківщини.

Голова СКВОР І. Винницька вважає за необхідне формування ідеології діаспорного українства як окремого організму, що має функціонувати незалежно від материкової України і її проблем. Оскільки нині просто допомагати їй недостатньо – необхідно формувати цілі життя діаспори як такої. У зв'язку з цим, наводяться думки щодо концепції національної ідентичності української діаспори, коли увагу потрібно приділяти, передусім, молоді, без

якої національне майбутнє може не відбутися. Л. Храплива-Щур зазначає, що виховання української свідомої молоді є не менш важливим, ніж допомога незалежній Україні. Адже у майбутньому вона потребуватиме у світі людей, які будуть розуміти її потреби та усвідомлювати свій генетичний, пращурівський, зв'язок з нею.

Оскільки діяльність СКУ спрямована на побудову демократичного суспільства, значна увага приділяється візитам українських політиків (В. Ющенко, Ю. Тимошенко, В. Кличка, В. Наливайченка, В. Огризка, А. Яценюка, Ю. Луценка, О. Тягнибока), їх виступам щодо консолідації й об'єднання нації, захист національних інтересів на міжнародній арені, вступ України до НАТО та ЄС, розсекречення матеріалів колишнього КДБ. Опозиційні політики висловлювали думку про те, що діаспорі потрібно усвідомити ситуацію, в якій перебуває Україна другого десятиліття ХХІ ст. та активніше брати участь в акціях на підтримку України.

Автори публікацій, які часто є учасниками конгресів, зазначають, що риторика українських керманічів захоплює, однак не переконує, про що свідчить непослідовна внутрішня політика. Також вони висловлюють свої спостереження за політичними «іграми» перших осіб української держави, їх роз'єднаністю. Незважаючи на детальний аналіз виступу В. Ющенко як Президента, у якому він підкреслював свій намір зробити Україну сильною і незалежною, автори статей вбачають різку зміну керівництва та політики держави після 2010 р. у відсутності єдності та бажання порозумітися. На Конгресі у 2013 р. під час зачитування вітання від Президента В. Януковича у залі чулися невдоволені вигуки делегатів. Після проведення Конгресу у пресі з'явилося кілька критичних матеріалів. У зв'язку з цим, делегати-автори опублікованих матеріалів, інколи половину свого матеріалу відводять на полеміку з критиками, заперечення яких не сприймають через їх відсутність на асамблеї чи їх особисті антипатії до керівництва СКУ. А також наводять переконливі факти щодо спростування тверджень, наприклад, М. Онуфрив щодо пасивності СКУ, відсутності зв'язку з українською опозицією, неактуальності порушених питань на Конгресі. Вказуючи, що такими зауваженнями ці критики дескредитують, передусім, себе та всю українську діаспору, яка вибрала і підтримує очільників цього об'єднання [9].

УНС та СКУ за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» також успішно допомагають Україні, що простежується у публікаціях волонтерів та представників організації в газеті «Свобода». Разом з іншими організаціями спонсорує однорічне навчання у США українських школярів, перебування українських вчителів, особливо із сільської місцевості, на стажуванні у місцевих американських школах, організацію нових технологій навчання англійської мови в Україні для українських педагогів та викладачів університетів протягом літніх канікул. Досить відчутним є зворотний процес: можливість живого спілкування американців українського походження із

однолітками з України. Це робиться з метою опанування сучасної української мови, навчання якої у школах українознавства є не достатнім. У діаспорі переважно побутує мова, прийнята для емігрантів попередніх поколінь, однак за сто років мова як складова культури розвинулася і вдосконалилась. Тому є потреба у такому живому спілкуванні для подальшої адекватної співпраці молоді США та України [10].

Усвідомлюючи важливу роль, яку відіграє сім'я і родина у збереженні народу, СКУ йдучи за ООН, яка проголосила 1994 р. Роком родини, разом із УККА та УАКР створили спільний комітет для вшанування української родини у США. Для кращого обґрунтування значення сім'ї на чужині для збереження національної ідентичності було влаштовано наукову конференцію. Автори статей зазначають високий фаховий рівень як доповідачів, які зосереджувалися на різних аспектах побутування української родини в діаспорі, її проблемах, так і організації заходу загалом, що мав би спонукати до реальних дій щодо підтримки українців за кордоном. Усі доповіді було опубліковано в наступних номерах «Свободи» з метою ознайомити з ними громадськість [11].

Газета «Міст» умістила низку статей від прес-центру СКУ щодо організації святкування 200-річчя від дня народження Т. Шевченка. Відзначення ювілею було різноплановим і передбачало влаштування Конгресом за підтримки СФУЖО і Постійного представництва в ООН матеріалів на тему «Тарас Шевченко – борець за українську мову, самовизначення народів, людські права та соціальну справедливість»; унікальної виставки «Монументальна Шевченкіана» Р. Теліпського, який сфотографував меморіальні об'єкти на честь Кобзаря в Україні та ще 20 країнах світу, зобразивши Т. Шевченка у різному віці та сферах діяльності (як поета, філософа, кобзаря, борця, солдата, козачка, художника, повстанця, пастуха тощо); організації діаспорними об'єднаннями в країнах проживання українців проекту «Пересувні виставки мистецьких творів на Шевченківську тематику». У СКУ вважали, що ці заходи допоможуть привернути увагу світової спільноти до ювілею й особистості Т. Шевченка і водночас продемонструють актуальність його творчості через мистецькі досягнення сучасників [12].

У 2011 р. газета «Свобода» умістила інформацію та коротку референцію Меморандуму щодо утисків української національної меншини в Росії, який СКУ надіслав усім інституціям ООН, ЄС, ОБСЄ, що опікуються захистом прав людини та справами національних меншин. У зверненні порушено актуальну проблему з приводу спроб знищення у Росії двох найбільших українських неурядових організацій – Федеральної національно-культурної автономії українців Росії та Об'єднання українців Росії – і припинення діяльності Бібліотеки української літератури у Москві. Зауважимо, що копії Меморандуму також було надіслано Президенту В. Януковичу та Послу України в Росії із закликом захистити свою національну меншину. У 2013 р. у Верховній Раді України були слухання «Українська трудова міграція», у яких взяв участь

голова комісії СКУ з питань громадян України за кордоном П. Садоха. Основні тези його виступу опублікувала газета «Свобода». Громадський діяч акцентував увагу на тому, що незважаючи на вагомий внесок українських трудових мігрантів в економіку рідної країни, особливо соціальну сферу, вони не мають захисту своєї держави, а тому Україні просто необхідно виробити чітку окрему політику з приводу цього питання. Для ознайомлення докладний перелік проблем та рекомендації СКУ щодо можливих шляхів їх вирішення передано Комітетові з питань прав людини, національних меншин і міжнародних взаємин Верховної Ради [13].

На Х Світовому конгресі українців у Львові у 2013 р. порушувалося питання, що на 22 році незалежності Україна близько підійшла до межі, коли може її втратити. У підсумкових матеріалах, опублікованих «Свободою», серед небезпек названо: Харківські угоди, українофобська політика Д. Табачника, святкування 90-річчя комсомолу, обмеження прав української мови у всіх сферах, зневага до реальної національної історії (наприклад, кількаразове знищення меморіальної дошки Патріарха Й. Сліпого у Харкові, про що, до речі, було написано окремого листа від СКУ мерові Г. Кернесу, Президенту В. Януковичу, голові Верховної Ради В. Литвіну, який опубліковано в газеті «Свобода»), рейдерство, посилення цензури, переслідування за політичні переконання. Однак найгіршим, на думку автора О. Городецького, була тотальна апатія, розчарування в суспільстві, що, власне, і дозволяють владі здійснювати беззаконня. Упродовж каденції В. Януковича президент СКУ Є. Чолій мав кілька зустрічей з ним та іншими урядовцями, на яких зосереджувався на питаннях необхідної євроінтеграції України, обіцяючи всебічну підтримку, допомогу у спорудженні пам'ятника жертвам Голодомору у Вашингтоні, захисті українських етнічних груп в інших країнах, особливо Росії, а також захисті прав людини в державі незважаючи на її політичну приналежність та вподобання. Періодичні видання, де розміщено статті та репортажі з таких зустрічей, зазначають, що В. Янукович обіцяв використати усі можливості задля руху вперед України демократичним шляхом євроінтеграції.

З 2010 р. СКУ активно проводить політику щодо прискорення євроінтеграції України, переконуючи обидві сторони в перевагах. Цьому було присвячено чимало зустрічей та перемовин із високопосадовцями (Генеральним секретарем ради Європи, представниками Європарламенту, Президентом Польщі і головою Сенату, директором Бюро демократичних інституцій та людських прав ОБСЄ, американськими конгресменами) різних держав, зокрема, тих, де проживає українська діаспора. У рубриках «Україна і світ», «Життя громади», «Америка і світ», «Українство в світі», «Україна і СКУ» надаються звіти про візити президента СКУ до різних країн, де він закликав посадовців впливати на владу України задля припинення авторитаризму, порушення прав людини, наголошував на актуальності євроінтеграції України. З цією ж метою відбулася

зустріч Є. Чолія з високопосадовцями ЄС напередодні саміту у Вільнюсі. Взявши участь у пленарному засіданні Європейського парламенту президент СКУ у своєму зверненні наголосив не ототожнювати українців із владними структурами України, а сприяти інтеграції її до ЄС заради миру і стабільності в регіоні, адже стратегічно важливо відмежувати Україну від імперських планів Росії.

Нині СКУ переконує світову спільноту в необхідності підтримувати Україну, щоб конфлікт на Сході не був заморожений. Також об'єднання налагоджує тісний зв'язок із владними структурами в Україні, громадянськими інституціями з метою прискорення вступу України до ЄС, підтягування українських законів до західних зразків, досягнення енергетичної незалежності, шляхи подолання корупції та економічної кризи, поширення щоденної реальної інформації щодо останніх реформ та успіх у їх впровадженні. Для цього використовуються матеріали РНБО та українських телевізійних каналів. Чимало публікацій висвітлювали зустріч Є. Чолія з О. Турчиновим, який виконував функції Президента України та Голови Верховної Ради з приводу незаконного референдуму в Криму, перемогою Євромайдану, вторгнення російських військ, з Ю. Луценком, В. В'ятровичем, О. Рибачуком, А. Яценюком. Зустрічі з урядовцями України є надзвичайно важливими для подальшої співпраці із СКУ, тож така інформація активно висвітлюється у рубриках «Україна та СКУ». Згідно з опублікованими матеріалами, у 2014 р. СКУ підписав Меморандум про співпрацю із Кабінетом міністрів, який передбачав, крім вищезазначеного, посилення взаємозв'язку між українцями та діаспорою, захист їх прав у світі, сприяння зовнішньополітичній діяльності України, поглиблення співпраці з урядами інших країн, гуманітарна допомога. Наприкінці цього ж року у Вашингтоні Є. Чолій уклав із головним директором «Atlantic Council» Меморандум, згідно з яким імплементувався проект «Ініціатива України в Європі», що спрямовує зусилля міжнародної спільноти на підтримання незалежності та територіальної цілісності України, її європейських прагнень. Президент СКУ наголошував, що військова агресія Росії – глобальна проблема, а не лише України, тому їй потрібно допомогти заради миру та стабільності в Європі. СКУ у своїх зверненнях до ООН щодо спрямування миротворчого контингенту, додаткових спостерігачів від ОБСЄ наголошує, що метою цих співтовариств є забезпечення миру і безпеки у світі, а тому необхідне запровадження суворих санкцій щодо Росії, інакше це створить прецедент, коли всі міжнародні угоди стануть сумнівними, бо дотримання їх положень може бути необов'язковим.

Надруковані матеріали газет «Міст», «Час і Події», «Українське слово» дають уявлення стосовно зустрічей СКУ з американськими чиновниками Сенату, Конгресу, Держдепартаменту, послами, а також Палатою громад Канади, які зі свого боку запевняють про підтримку України, проведення у ній демократичних виборів, про що свого часу зробили відповідні заяви Президент

Б. Обама та Прем'єр-міністр Канади С. Гарпер. Також до редакції «Свободи» у цей період надходить чимало таких звернень, а також світлин діячів СКУ із американськими законодавцями, які одразу публікуються для ознайомлення з ними громадськістю. З них можна зробити висновок, що СКУ проробив велику роботу з урядовцями США щодо підтримки уряду України, громадянського суспільства, реалізації реформ, деескалації конфлікту на її сході, відновлення територіальної цілісності України та безпеки у регіоні, введення та пізніше поглиблення жорстких санкцій проти Росії у стратегічних для неї сферах за підтримку терористичної діяльності та анексію Криму, а також надання гуманітарної допомоги постраждалим.

Згідно із матеріалами україномовної преси, у межах душпастирського візиту Патріарха УГКЦ Святослава до Америки Є. Чолій мав з ним зустріч задля обговорення гуманітарної допомоги Україні після Євромайдану та російської агресії, а також участі українських громадських спостерігачів на президентських і парламентських виборах [14].

У повідомленнях преси діаспори Євромайдан, який переріс у Революцію Гідності, став свідченням зрілості української нації, її єдності та відданості ідеалам державності і соборності. Кінець 2013 р. став безповоротним моментом пробудження українців від байдужості, пасивності, змінив їх свідомість та дав віру у майбутнє. Оскільки Євромайдан також став важливою частиною життя й українців в Америці, СКУ у першу його річницю закликав усі світові українські громади гідно відзначити цю подію як акт консолідації народу України у прагненні до незалежної європейської демократичної держави, поширюючи об'єктивну інформацію у країнах свого проживання [15].

Отже, інформаційний простір української діаспори дає змістовну інформацію щодо завдань та результатів діяльності, досягнень СКУ. За масштабами зусиль, які прикладає це об'єднання для збереження української мови, культури, історії, розвитку духовності та допомоги своїй історичній батьківщині, діаспора українців у США є найпотужнішою. А після надихаючого впливу Євромайдану американське українство нині переживає надзвичайне піднесення, що виявляється в тісному ідейному та організаційному взаємозв'язку громад, їх солідарності з Україною, взаємодії між різними поколіннями іммігрантських хвиль, включаючи і четверту, яка поступово входить в діаспорний простір.

Список використаних джерел і літератури

1. Кондрашевська Ю. Проблема збереження національної ідентичності української діаспори // Схід. – 2017. – № 1. – С. 64-69.
2. Моцюк В.І., Макар В.Ю., Попик С.Д. Українці та українська ідентичність у сучасному світі. – Чернівці: Прут, 2005. – 400 с.
3. Мерфі Н. Українці в США: збереження національних та культурних традицій. – Донецьк: Ноулдж, 2010. – 247 с.
4. Отаманенко А. Українська діаспора: проблеми і напрями дослідження // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». – 2005. – Вип. 5. – С. 5-20.

5. Вдовенко С.М. Закордонне українство в національному державотворчому процесі: ідентифікація, організація, взаємовідносини / Національна академія держ. управління при Президентові України. – Чернігів: ЧДГУ, 2004. – 209 с.
6. Євтух В.Б. Закордонне українство / Київський національний ун-т ім. Т.Шевченка, Національна академія держ. управління при Президентові України, Центр сучасного суспільства. – К.: ВІК, 2005. – 308 с.
7. Недошитко І.Р. Українська діаспора США у державотворчих процесах в Україні (1991-2011 рр.): автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Терноп. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Т., 2013. – 20 с.
8. Роль та завдання Світового Конгресу Українців в світі та в Україні / Прес-служба Кредитівки «Самопоміч» // Час і Події. – 2014. – № 49. – 4 грудня.
9. Атаманюк Ю. Дмитро Павличко: «На правителів Москви поява Світового Конгресу Вільних Українців подіяла як на биків червона плахта» // Час і Події. – 2008. – № 32. – 7 серпня; Василик Д. IX Світовий Конгрес Українців // Час і Події. – 2008. – № 35. – 28 серпня; Верига В. СКВУ – потрібна організація // Свобода. – 1993. – Ч. 100. – С. 2; Свобода. – 1993. – Ч. 101. – С. 2; Свобода. – 1993. – Ч. 102. – С. 2; Винницька І. Діаспора – це окремий організм // Свобода. – 1996. – Ч. 117. – С. 2; Свобода. – 1996. – Ч. 118. – С. 2-3; Городецький О.Х Світовий Конгрес Українців. Післямова // Свобода. – 2013. – № 37. – С. 5, 25; Євген Чолій звітував про діяльність СКУ протягом п'ятирічного терміну // Час і Події. – 2013. – № 38. – 19 вересня; Іванишин-Угриня С. Євген Чолій: «...люди мусять зрозуміти, що, в кінці кінців, від них буде залежати їхня доля і доля України загалом» // Час і Події. – 2011. – № 20. – 18 травня; Лозинський А. Напередодні Х з'їзду Світового Конгресу Українців // Свобода. – 2013. – № 32. – С. 4; Час і Події. – 2013. – № 31. – 1 серпня; Міст. – 2013. – 1 серпня; Лозинський А. Світовий Конгрес Українців при ООН // Час і Події. – 2013. – № 311. – 14 березня; Мусієнко Х. За українську Україну! // NOVАгазета. – 2013. – № 33. – С. 3; Рибаченко В. IX Конгрес світових українців успішно пройшов у столиці України // Час і Події. – 2008. – № 35. – 28 серпня; Рудницький Я. Про СКВУ й діаспору // Свобода. – 1993. – Ч. 47. – С. 2, 6; СКУ відзначив найвищою нагородою – медаллю св. Володимира Великого з нагоди Х Світового конгресу українців // Час і Події. – 2013. – № 39. – 26 вересня; СКУ нагородив медалею св. Володимира Великого // Свобода. – 2013. – № 40. – С. 5; Угриня Г. Серпневі обжинки // Час і Події. – 2008. – № 36. – 4 вересня; Марченко О. СКУ розглядає проблеми збереження української ідентичності // Свобода. – 1996. – Ч. 111. – С. 1, 4; Храплива-Щур Л. Це теж форма допомоги Україні // Свобода. – 1992. – Ч. 34. – С. 2-3; Чолій Є. Збереження нашої національної ідентичності: проблеми та їх розв'язки // Свобода. – 1996. – Ч. 114. – С. 2-3.
10. Храплива-Щур Л. Інститут професійного розвитку вчителів при СКВОР СКУ // Свобода. – 1996. – Ч. 173. – С. 7.
11. Відбулася конференція для відзначення української родини в ЗСА // Свобода. – 1995. – Ч. 3. – С. 1, 4.
12. До 200-річчя Тараса Шевченка // Міст. – 2014. – 20 лютого; Проект «Пересувні виставки мистецьких творів на Шевченківську тематику» // Міст. – 2014. – 27 лютого.
13. Звернення до Президента України Української всесвітньої координаційної ради // Свобода. – 1995. – Ч. 248. – С. 2-3; Позицію СКУ представлено у Верховній раді // Свобода. – 2013. – № 30. – С. 5; СКУ надіслав меморандуми до ООН та ОБСЄ // Свобода. – 2011. – № 2. – С. 8; Сушко О. Доповідь СФУЖО заслухали у Верховній Раді // Свобода. – 2013. – № 45. – С. 4; СФУЖО на сесії Комісії ООН з становища жінок // Свобода. – 2013. – № 14. – С. 1, 4.
14. Бондарева Х. Як підтримати Україну? // Міст. – 2014. – 13 лютого; Владика Святослав зустрівся з президентом СКУ // Міст. – 2014. – 22 травня; Євген Чолій зустрівся з Олександром Турчиновим // Міст. – 2014. – 27 березня; Закордонні українці засудили «референдуми» // Свобода. – 2014. – № 21. – С. 5; Звернення СКУ до міжнародної спільноти // Міст. – 2014. – 13 березня; Зустрічі президента СКУ Євгена Чолія // Свобода. –

2014. – № 16. – С. 5; Зустрічі президента СКУ у Страсбурзі // Свобода. – 2013. – № 1. – С. 4; Президент СКУ виступив у Палаті громад // Міст. – 2014. – 13 березня; Президент СКУ відвідав Францію і Польщу // Свобода. – 2012. – № 21. – С. 12; Президент СКУ відвідав Чикаго // Свобода. – 2013. – № 14. – С. 9, 16; Президент СКУ зустрівся з конгресменом Дені Дейвісом // Свобода. – 2014. – № 26-27. – С. 9; Президент СКУ зустрівся з Патріархом УГКЦ // Свобода. – 2014. – № 21. – С. 4; Президент СКУ зустрівся з представниками громадянського суспільства // Свобода. – 2014. – 10 квітня; СКУ вітає народ України з виявленням твердої відданості демократії // Час і Події. – 2014. – № 22. – 29 травня; СКУ вітає ратифікацію Угоди про асоціацію з ЄС // Міст. – 2014. – 25 вересня; СКУ вітає український народ на переможному шляху // Міст. – 2014. – 27 лютого; СКУ закликав засудити владні структури України // Міст. – 2014. – 23 січня; СКУ закликав лідерів G-20 виключити Путіна з листопадового саміту // Міст. – 2014. – 13 листопада; СКУ закликав провідників ЄС підтримати підписання Угоди про асоціацію між ЄС та Україною // Час і Події. – 2013. – № 45. – 7 листопада; СКУ закликає вислати в Україну добровольців // Міст. – 2014. – 27 березня; СКУ закликає добровольців // Свобода. – 2014. – № 41. – С. 5; СКУ закликає підтримати Україну // Міст. – 2014. – 10 липня; СКУ закликає сприяти звільненню Надії Савченко // Міст. – 2014. – 14 серпня; СКУ інформує // Міст. – 2014. – 17 квітня; СКУ оголошує збір коштів // Міст. – 2014. – 15 травня; СКУ позитивно оцінює відставку прем'єра України // Міст. – 2014. – 6 лютого; СКУ просить надати Україні військову допомогу // Міст. – 2014. – 18 вересня; СКУ стурбований нездатністю ОБСЄ виконувати свої обов'язки // Міст. – 2014. – 26 листопада; Спостережна місія СКУ: в Україні відбулися справжні демократичні вибори // Час і Події. – 2014. – № 22. – 29 травня; Уряд розраховує на підтримку // Міст. – 2014. – 19 червня.

15. СКУ закликає відзначити річницю Євромайдану // Міст. – 2014. – 20 листопада.

Билуєс Л.І. Всемирный конгресс украинцев на страницах украинской диаспоры США (после 1991 г.) – направления работы для сохранения национальной идентичности.

В статье рассматриваются основные направления деятельности Всемирного конгресса украинцев для сохранения национальной идентичности украинской диаспорой. В результате анализа украиноязычной периодики США («Свобода», «Мост», «Время и События») выделено активную деятельность объединения в презентации украинства в мировом сообществе. Всемирный конгресс украинцев продуктивно работает для сохранения религиозно-культурного наследия, национальной идентичности, прилагает значительные усилия для вхождения Украины в западное образовательное и политическое пространство. Материалы периодических изданий дают немало информации о деятельности объединения в борьбе с ассимиляцией грядущего поколения, большую работу с членами правительства США по поддержке Украины, отстаивая право украинского народа на установление исторической справедливости относительно Голодомора-Геноцида, государственности и соборности. Уделено внимание Конгрессам организации, на которых отчеты Главной управы и председателей комитетов свидетельствуют о разносторонности и важности работы Всемирного конгресса украинцев.

Ключевые слова: *информационное пространство, украиноязычная периодика, украинская диаспора, национальная идентичность, Всемирный конгресс украинцев.*

Bilovus L. World Congress of Ukrainians on the USA Ukrainian Diaspora's Pages of Periodicals (Since 1991) – Key Priorities to Preserve the National Identity.

The main aspects of the World Congress of Ukrainians' activities aimed at the preservation the Ukrainian Diaspora's national identity are revealed in the article. Due to the analysis of Ukrainian periodicals in the United States ("Svoboda", "Mist", "Chas i Podii") the vigorous activity of the Ukrainian association in the presentation of Ukrainians among the international community has been

identified. The World Congress of Ukrainians has been working efficiently to preserve the religious and cultural heritage, national identity, and it has been also making significant efforts for Ukraine's entering the Western educational and political space as well. The materials of periodicals suggest a lot of information on the association's activities in the protection of future generations from the assimilation; on a sustainable cooperation with the USA government officials in order to support Ukraine, defending the right of Ukrainians to establish the historical justice about Holodomor-Genocide, its statehood and unity. Attention is paid to the Congresses of organization, as Chief Executive and heads of committees' reports show the diversity and importance of the activity of the World Congress of Ukrainians.

Keywords: *information space, Ukrainian periodicals, Ukrainian Diaspora, national identity, the World Congress of Ukrainians.*